

ΜΟΔΑ – ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ

ΜΟΔΑ : Εκφράζει τις τάσεις, τις εκδηλώσεις και τις προτιμήσεις των ανθρώπων, που ανήκουν σε μια κοινωνική ομάδα, σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο και αφορούν στην εξωτερική εμφάνιση, την ενδυμασία, τα μέσα ψυχαγωγίας και τον τρόπο συμπεριφοράς. Η μόδα αντικατοπτρίζει τις εξελίξεις μια κοινωνίας σε κάποια συγκεκριμένη πτυχή της ιστορίας και αποτυπώνει τον τρόπο επικοινωνίας και αποδοχής ενός ατόμου από τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΤΗ ΜΟΔΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Η μόδα είναι συνυφασμένη με τα οικονομικά συμφέροντα εταιρειών και πανίσχυρων οικονομικών κολοσσών, που παράγουν προϊόντα, τα οποία σχετίζονται με την ενδυμασία, τη βιομηχανία της μουσικής, του κινηματογράφου και των σύγχρονων μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
- Τα ΜΜΕ εστιάζουν στη μόδα και την προωθούν μέσω διαφημιστικών εκστρατειών και διαθέτουν μάλιστα τη δύναμη να δημιουργήσουν νέες τάσεις. Τα ΜΜΕ και κυρίως το διαδίκτυο, διέπεται από καταιγισμό διαφημιστικών μηνυμάτων. Επιπλέον, γίνονται πολύωρα αφιερώματα στο κομμάτι της μόδας. Στη σύγχρονη πραγματικότητα δημοφιλείς είναι και οι εκπομπές (τύπου reality και όχι μόνο), που προβάλλουν τη μόδα ως βασικό θεματικό άξονα.
- Το πνεύμα του υλικού ευδαιμονισμού, που συνδέει την ευτυχία με την ολοένα και πιο συχνή απόκτηση υλικών αγαθών τροφοδοτεί τις νέες τάσεις της μόδας. Η μόδα πρέπει να ανανεώνεται σε σύντομα χρονικά διαστήματα, ώστε να διατηρεί ενεργό το ενδιαφέρον των καταναλωτών. Η καταναλωτική μανία δεν φτάνει ποτέ σε κορεσμό και πυροδοτεί τη δημιουργία νέων προτύπων μόδας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Οι άνθρωποι δεν έχουν έντονα αναπτυγμένη την κριτική τους σκέψη και γι' αυτό το λόγο μαζικοποιούνται εύκολα. Ο μιμητισμός είναι συχνός κυρίως ανάμεσα στους νέους ανθρώπους. Οι άνθρωποι καταναλώνουν, για να γίνονται κοινωνικά αποδεκτοί και συνεπώς η μόδα λειτουργεί ως μέσο αποφυγής της κοινωνικής περιθωριοποίησης. Ο κομφορμισμός των νέων απορρέει από την εύθραυστη και ελλιπή από εμπειρίες προσωπικότητά τους. Ακόμη, προέρχεται από την απουσία αυτοεκτίμησης, που ξεκινά από την ίδια την οικογένεια.
- Οι νέοι συχνά χρησιμοποιούν τη μόδα ως μέσο αντίδρασης στην κατεστημένη τάξη, που έχει διαμορφώσει η προηγούμενη από αυτούς γενιά. Η κοινωνική διαφοροποίηση εκφράζεται ποικιλοτρόπως και ένας εξ' αυτών είναι η συμπόρευση με τις νέες τάσεις της μόδας, που παρεκκλίνουν από τα παρωχημένα πρότυπα της προηγούμενης γενιάς.
- Η βασική ειδοποιός διαφορά του κομφορμισμού σε σχέση με τη μαζοποίηση έγκειται στο ότι ο κομφορμισμός γίνεται ενσυνείδητα και εκούσια. Ο κομφορμιστής επιδιώκει την ανέλιξή του, τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο. Τις περισσότερες φορές λοιπόν, θεωρεί ότι συμβαδίζοντας με τις επιταγές της μόδας, θα καταξιωθεί κοινωνικά και επαγγελματικά.
- Συχνά, προσδιορίζεται η κοινωνική θέση ανάλογα με την μόδα. Όταν κάποιος είναι ακριβά ενδεδυμένος γίνεται περισσότερο αποδεκτός από τον κοινωνικό του περίγυρο. Οι συγκεκριμένες τάσεις είναι περισσότερο συνυφασμένες με μια νοοτροπία νεοτλούτισμού,

κατά την οποία κάποιος, που αποστερήθηκε τα πλούτη σε μικρότερη ηλικία, να έχει ανάγκη κοινωνικής επιβεβαίωσης μέσω της ενδυμασίας και της προσκόλλησης στα πρότυπα της μόδας.

- **Η μόδα αποτελεί μια προσπάθεια των ανθρώπων να αυτοπροβληθούν,** να εκφράσουν την προσωπικότητά και την ιδεολογία, την οποία πρεσβεύουν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- **Η αδιάκοπη προώθηση των υλικών προτύπων στερεί οποιαδήποτε επιθυμία πνευματικής εξέλιξης και οδηγεί στη διαιώνιση και αναπαραγωγή προτύπων, που συμπορεύονται με τη μόδα, χωρίς να παρέχουν κανένα απολύτως πνευματικό όφελος.** Η πνευματική δυνατότητα των ανθρώπων περιορίζεται, η κριτική σκέψη και τα αισθητικά κριτήρια αποδυναμώνονται και συνεπώς κυριαρχεί η τυποποίηση, η ξενομανία και ο παραγκωνισμός της παράδοσης. Οι ανθρώποι χάνουν την εθνική τους ταυτότητα, θέτοντας μόνο ως προτεραιότητα τα υλικά αγαθά.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- **Η μόδα ανέκαθεν συμβάδιζε με την φιλάρεσκη πλευρά των ανθρώπων.** Οι περισσότεροι ανθρώποι επιθυμούν να ξεχωρίζουν και να εντυπωσιάζουν με τις ενδυματολογικές τους επιλογές, καθώς και με την προσαρμογή τους στα μοντέρνα πρότυπα ψυχαγωγίας. Με αυτόν τον τρόπο, εκπέμπουν αυτοπεποίθηση και σιγουριά. Γενικά, οι ανθρώποι αισθάνονται **άνετα και κοινωνικά αποδεκτοί από το κοινωνικό σύνολο, όταν ακολουθούν τη μόδα.** Επιπλέον, αποφέύγουν την περιθωριοποίηση, γεγονός, που τους ενισχύει την αυτοεκτίμηση. **Ειδικότερα, ορισμένοι ανθρώποι, που δε διαθέτουν υψηλή αυτοεκτίμηση ή αναγκάζονται να καλύψουν κάποιες φυσικές ατέλειες, προσφεύγουν στη μόδα, για να αντισταθμίσουν την αρνητική τους αυτοεικόνα.**

ΘΕΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

- **Η μόδα εκφράζει την προσωπικότητα των ανθρώπων.** Οι ενδυματολογικές επιλογές, που συμπληρώνουν την εξωτερική εμφάνιση είναι επαρκείς, για να αντιληφθεί ο περίγυρος πως αισθάνεται κάποιος για τον εαυτό του και τι εκπέμπει.
- **Ενισχύεται η αυτοπεποίθηση των ατόμων,** ειδικά όταν συμβαδίζουν με τα πρότυπα της μόδας και γίνονται αποδεκτά από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.
- **Η μόδα ανανεώνει τους ανθρώπους.** Η προσαρμογή στις νέες τάσεις, που επιτάσσει η μόδα καταργεί τη μονοτονία και εμποτίζει τα άτομα με θετική ενέργεια, την οποία εκπέμπουν στον περίγυρο τους.
- **Η μόδα εκλεπτύνει τους ανθρώπους και αναδεικνύει το αισθητικά ωραίο, προβάλλοντας την ισορροπία και την αρμονία.** Τα άτομα έχουν τη δυνατότητα, εάν προσαρμόσουν τη μόδα στις ατέλειες τους να αναδείξουν τα θετικά στοιχεία της εμφάνισής τους και να γεμίσουν αυτοπεποίθηση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ : Φυσικά, όσο θετική επίδραση έχει η μόδα στην αποτύπωση της προσωπικότητας και της ψυχοσύνθεσης των ανθρώπων, άλλο τόσο είναι επιτακτικό να τηρείται ένα μέτρο. Οι άνθρωποι, όταν ακολουθούν πιστά και άκριτα τις τάσεις της μόδας, ενδέχεται να έχουν πραγματική έλλειψη αυτοεκτίμησης και να επιχειρούν να αναδειχθούν με κάτι, που απλά είναι κοινωνικά αποδεκτό. Παράλληλα, υποδηλώνει έλλειψη προσωπικού αισθητικού κριτηρίου.

ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

- **Η μόδα ενισχύει τον υπέρμετρο καταναλωτισμό.** Ο συνεχής βομβαρδισμός από διαφημιστικά μηνύματα, οδηγεί τους ανθρώπους στη διαρκή επιδίωξη προϊόντων, που συμβαδίζουν με τη μόδα. Έτσι, καλλιεργείται η νοοτροπία του υλικού ευδαιμονισμού, που ωθεί τους ανθρώπους στο να είναι ευτυχισμένοι, μόνο όταν υπακούν στις καταναλωτικές επιλογές, που τους επιβάλλονται. Επιπλέον, καλλιεργείται άγχος και αγωνία, εάν κάποιος δεν μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις επιταγές της μόδας.
- **Οι άνθρωποι, προκειμένου να αποκτήσουν όλα αγαθά, που προβάλλει η βιομηχανία της μόδας, υπερεργάζονται.** Με τον τρόπο αυτόν στερούνται ελεύθερου χρόνου, που θα μπορούσαν να διοχετεύσουν σε γνήσιες μορφές ψυχαγωγίας, που ενισχύουν το πνεύμα και την ψυχή τους.
- **Πολλοί άνθρωποι καταφεύγουν στη βία και στην άσκηση εγκληματικών συμπεριφορών, προκειμένου να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα χρηματικά ποσά, για να ανταποκριθούν στις υλικές ανάγκες, που αναδύονται με τη μόδα.** Η παραβατικότητα επιτείνεται κυρίως, μέσω της νοοτροπίας του ελάσσονος μόχθου, που ωθεί τους ανθρώπους στην άκοπη και χωρίς πνευματικό μόχθο απόκτηση υλικών αγαθών.
- **Οι άνθρωποι δίνουν περισσότερη σημασία στην εξωτερική εμφάνιση και όχι στην ουσιαστική πνευματική καλλιέργεια.** Η αδιαφορία για την εσωτερική καλλιέργεια και η εμμονή με την εξωτερική εμφάνιση, είναι συνυφασμένες με χαμηλή κριτική ικανότητα, απουσία πραγματικών στόχων, εφησυχασμό και εύκολη χειραγώγηση (σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο).
- **Η μόδα οδηγεί στην ηθική εξαθλίωση των ανθρώπων, στον στείρο ανταγωνισμό, διασαλεύοντας την ιεράρχηση των ορθών αξιών.** Επιπλέον, αλλοιώνει την εθνική ταυτότητα και επιβάλλει μια νοοτροπία παγκόσμιας ομοιομορφίας και τυποποίησης.
- **Προάγει τον μυητισμό, την ξενομανία και τον κομφορμισμό, οδηγώντας τους ανθρώπους στην απουσία ευθυκρισίας και πολιτικής βούλησης.**

ΤΙ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ Η ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

- Οι ενδυματολογικές επιλογές ενός ανθρώπου είναι πάρα πολύ σημαντικές, διότι αποκαλύπτουν την προσωπικότητά του και δεν αποτελεί καθόλου τυχαία επιλογή. Μάλιστα, γίνονται ιδιαιτέρως αισθητές από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

- Η ενδυμασία αποκαλύπτει **πληροφορίες για το οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο** κάποιου ανθρώπου.
- **Η επιστήμη της ψυχολογίας θεωρεί συνυφασμένη την ενδυμασία με τις ψυχολογικές διαταραχές και κυρίως την κατάθλιψη.** Οι άνθρωποι, που έχουν κατάθλιψη και κακή ψυχολογία δεν επιμελούνται καθόλου την εμφάνισή τους και αδιαφορούν πλήρως για τις ενδυματολογικές τους επιλογές.
- **Τα ρούχα φανερώνουν την ιδεολογία και τις αντιλήψεις των ανθρώπων.** Ειδικότερα, εάν κάποιος ακολουθεί πιο συντηρητικό ενδυματολογικό κώδικα, αυτόματα αποκαλύπτει και ότι διέπεται από πιο παραδοσιακές και πιθανόν παλαιομοδίτικες απόψεις. Εν αντιθέσει, εάν δεν ακολουθεί ένα συμβατικό τρόπο ενδυμασίας, τότε προσπαθεί να δηλώσει απερίφραστα ότι αντίκειται σε οποιονδήποτε κοινωνικό έλεγχο και περιορισμό.
- **Οι ενδυματολογικές επιλογές φανερώνουν τα προσωπικά αισθητικά κριτήρια του καθενός.** Η καλαισθησία σε αρκετά μεγάλο βαθμό συνδέεται και με τα ορθά κριτήρια επιλογής ενός ρούχου. Εάν δηλαδή τα ενδύματα εναρμονίζονται με την ηλικία, το σώμα και γενικότερα προσαρμόζονται στην εξωτερική εμφάνιση κάποιου ανθρώπου.
- **Τα κριτήρια επιλογής ενός ενδύματος φανερώνουν και τις προθέσεις του.** Συγκεκριμένα, εάν κάποιος επιλέξει ένα σοβαρό και επίσημο τρόπο ενδυμασίας, πιθανόν επιδιώκει το σεβασμό σε επαγγελματικό επίπεδο. Ακόμη μπορεί να επιθυμεί να τιμήσει κάποιο πρόσωπο σε μια εκδήλωση (γάμος, βάπτιση, συνέδριο κ.τ.λ.). Στον αντίποδα, όταν κάποιος επιθυμεί να συνευρεθεί με φιλικά πρόσωπα επιλέγει μια ενδυμασία, που θα του προσφέρει άνεση και χαλαρότητα.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΟΔΙΑ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Τα πλεονεκτήματα της σχολική ποδιάς / στολής είναι ότι εκ των πραγμάτων **οι μαθητές είναι προσεγμένοι ενδυματολογικά για το σχολείο.** Πόσες φορές οι μαθητές πηγαίνουν στο σχολείο με ντύσιμο, που δεν αρμόζει ούτε στην ηλικία τους, ούτε στη σχολική τους ιδιότητα.
- **Η σχολική ποδιά αποτελεί την πρώτη έμμεση μορφή πειθαρχίας και υπακοής στους σχολικούς κανόνες.** Άλλωστε, το σχολείο αποτελεί τη μικρογραφία της ευρύτερης κοινωνίας.
- **Η σχολική στολή εξισώνει όλους τους μαθητές και αίρει τον κοινωνικό ρατσισμό.** Συνήθως, η ενδυμασία αποκαλύπτει πολλά στοιχεία για το οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο κάθε μαθητή. Στο σημείο αυτό, έρχεται η σχολική ποδιά να εξισορροπήσει τέτοιου είδους διαφοροποιήσεις.
- **Τέλος, η σχολική ποδιά βοηθάει και στο καθημερινό πρακτικό κομμάτι τους μαθητές.** Οι μαθητές δεν αναλώνονται στο τι θα φορέσουν καθημερινά στο σχολείο και έτσι διευκολύνονται.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Στα μειονεκτήματα της σχολικής στολής από την άλλη πλευρά δε γίνεται να μη συμπεριλάβουμε το γεγονός ότι **τα παιδιά στερούνται το δικαίωμά τους να εκφραστούν μέσα**

από το ντύσιμο. Συχνά, μέσα από το ντύσιμο, μπορούμε να εκλάβουμε σημαντικά μηνύματα για το πώς νιώθει ή πώς σκέφτεται ένα παιδί.

- Σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες, πολλά παιδιά, που φορούσαν στολή στο σχολείο έκαναν κρυφά τατουάζ από τους γονείς τους ή μετέπειτα στην ενηλικώσή τους καθαρά από αντίδραση. **Αυτό υποδηλώνει μια μορφή καταπίεσης και αντίδρασης στην υπερβολική πειθαρχία.**
- Επιπλέον, η σχολική στολή **εμποδίζει** ένα παιδί να εκφράσει τη διαφορετικότητά του, με αποτέλεσμα να καταπιέζεται.
- **Ορισμένοι γονείς επισημαίνουν ότι η εξασφάλιση μιας στολής είναι κοστοβόρος διαδικασία.** Δεδομένου μάλιστα ότι τα παιδιά αναπτύσσονται ραγδαία δε γίνεται να έχουν μόνο μια στολή κατά τη διάρκεια ολόκληρης της εκπαιδευτικής τους πορείας. Παράλληλα, οι γονείς ισχυρίζονται ότι τα παιδιά δε μπορούν να φορούν τη σχολική στολή κατά την ενασχόλησή τους με εξωσχολικές δραστηριότητες.
- **Με την σχολική ποδιά ή τη στολή μειώνεται –δεν εξαλείφεται ωστόσο- ο ανταγωνισμός και η κόντρα για τον ποιος έχει καλύτερα ρούχα.** Τα παιδιά αν θέλουν να ανταγωνιστούν θα βρουν κάτι. Μπορεί να είναι η τσάντα τους ή ακόμη και τα μολύβια που χρησιμοποιούν.